

העולם הזה חושף לראשונה את החברות הוואדוציות של מפא"י

ההשקעה הבלתי-חוקית של רכטר ברומא

הבנק שלו, ועד היום אין איש יודע מה יהיה הסוף.

פרשת רומא, הקשורה קשר אמיץ בגי נצבת כספי קרן-ליידי דייוויס על-ידי ה- אחים ברנארד ולואיס בלומפילד, תוארה בהרחבה ולראשונה בעולם הזה (1937), לפני שמונה חודשים. עיקרה של הפרשה, כולל עובדות שנודעו רק עתה, היא כך: בשנות החמישים, כיהן כנציג ההסתדרות באמריקה ובקנדה דב ביגון, שהכיר אי-שית את הליידי דייוויס, והיה מיווד עימה.

ביגון, שהיה בקשרים עימה לצורכי תרומות, הכיר באמצעותה את האחים בלומפילד, והתיידד גם עימם. לביגון ול-לואיס בלומפילד היו דירות משותפות בניו-יורק, ובמנטריאל.

בשנות ה-60' ביקר בארצות-הברית סיני חס לבון, מזכיר ההסתדרות דאז, ואחד הדברים הראשונים שעשה היה להודיע את דב ביגון. ביגון נסע לרומא, הכיר שם את ג'ורג' מנדל-מנטאלו.

פינחס ספיר הורה לאוצר לרמות את

משלת שווייץ * רוזנבוים ניסה לשחד את המיפלגות בשתי ארצות

*** פיתרון התעלומה של הפקדות סולל-בונה בבנק של רוזנבוים טמון בעיסקה סכסכות של קרקעות ברומא**

ה כל זוכרים את עלילת הסרט העוקץ. הסרט המשעשע מתאר, כזכור, כיצד לקחו על עצמם צמד-נוכלים, פול ניומן ורוברט רדפורד, להונות נוכל גדול ואחר, והצליחו לעשות זאת בעזרת מערכת מסר עפת של ביום, שעיקרה העמדה ריאלית של מצב מפורק בצורה כה משכנעת, עד שגם הנוכל הגדול, רוברט שאן, נפל שם בפח.

פרשת כניסתו של טיבור רוזנבוים לה-פתקת הקרקעות של מרינה ריאלה ברומא, מזכירה סרט זה.

באולם מפואר ברומא, בראשית שנות ה-60', נתקבצו למסיבת-קוקטייל עליזה כל המיזמי בחיים הפוליטיים של רומא. המארח, ג'ורג' מנדל-מנטאלו, עבר בין האורחים, דאג כי ירימו כוסיות לחיים: לחיי החווה העתיד להיחתם בינו לבין הבנקאי הגדול והחשוב משווייץ, הרב ד"ר טיבור רוזנבוים.

טיבור עצמו טייל בין האורחים כתר-

בלומפילד

דנטר

רוזנבוים

ספיר

כאשר הגיע ביגון לרומא, עסק מנטאלו בהצלת תוכניתו לחברת-התערוכות הבינ-לאומית בבאזל, במקום הנאת של העיר הקרוי פארק-הוף אף באזל. עיקר הרעיון, ניצול הימצאה של באזל על גבול שלוש מדינות: גרמניה, צרפת ושווייץ, לשם עריכת תערוכות בינלאומיות. מנטאלו גרף משקיעים לתוכנית, ביניהם הבנקאי היהודי הידוע מבאזל, מאכס זליגמן, שהבנק שלו היה אחראי לניהול שטח הפארק-הוף.

ביגון שידך בין מנטאלו לבלומפילד שהתחיל לגייס משקיעים לבאזל, ואחרי שהם נכנסו להשקעה נערך בבאזל מיש-אלי-סם על התוכנית, והרוב הצביע נגד. כל ההשקעה נפלה.

אולם לא איש כמנטאלו יישר, חיש קל הוא בא עם רעיון חדש — אדמות מרינה-ריאלה, אדמות בית סאבויה שליד רומא, המשתרעות על 1.1 מיליון הקטאר. מנטאלו קנה את הזכויות על השטח בשי-ניים-שלושה מיליוני דולרים, בא אל הי-משקיעים בבאזל — שהפסידו שם כסף רב — והציע להם ללכת עימו לתוכנית מרינה-ריאלה, שעיקרה קבלת רישיון-בנייה לשטח, ועל-ידי כך העלאת ערכו במאות אחוזים, וכיסוי הפסדי באזל.

המשקיעים התפתו. מנטאלו חילק את השטח לשלושה גופים: קומפניה סבילופו מרינה-ריאלה, שניתנה לזליגמן תמורת 6 מיליון דולר, מזה שני-שלישים במזומן היתר כנגד הפסדיו בבאזל. השטח שלה כלל 250 אלף הקטאר.

חברה אחרת, רומרינה, קיבלה 527 אלף הקטאר, שניתנו לקבוצת מנטאלו אשר

הנפשות הפועלות:

- **ליידי דייוויס**: בעבר הרוחק שחקנית-תיאטרון בהוליווד. אהובתו של מייסד חברת "איבי-אס", ווטסון. לפני שזה התאבד, הוריש לה חבילה גדולה של מניות בחברתו. לאחר-מכן נישאה ללורד דייוויס, ואחרי מותו ניהלה מישפט-ירושא ארוך נגד הידועת-בציבור שלו. עורכי-הדין שלה היו האחים ברנרד ולואיס בלומפילד, שאותם הכירה היכרות מישפחתית עוד מרוסיה.
- **דב ביגון**: היה נציג ההסתדרות ביבשת אמריקה ובקנדה, הכיר בתוקף תפקידו את ליידי דייוויס וכן את האחים בלומפילד. פינחס לבון הדיחו מתפקידו, ואז עבר לרומא, שם הכיר את מנדל-מנטאלו ואת רוזנבוים.
- **ג'ורג' מנדל-מנטאלו**: הרפתקן בינלאומי שעשה הון ממכירת דרכונים מזויפים במלחמת-העולם השנייה, תודות לקשריו עם נציג מדינה דרום-אמריקאית בשווייץ. התמחה בהונאות גדולות, כמו עיסקת רומא.
- **ברנארד ולואיס בלומפילד**: עורכי-הדין של ליידי דייוויס בקנדה. אחרי מותה מונו כמנהלי העיזבון שהשאירה, סכום של 40 מיליון דולר.
- **מאכס זליגמן**: בנקאי בבאזל ובציריך. אמו היתה בין מייסדות חברת-הענק, "באייר", אחיו מנהל תזמורת פילדלפיה.
- **טיבור רוזנבוים**: מייסד "הבנק הבינלאומי לאשראי" בז'נבה, ידעם ואיש-אמנם של ראשי מפא"י והמפד"ל. ייסד שורה ארוכה של חברות משותפות עם ראשי מפא"י, כמו חברות ואדוציות השולטות ברשת החנויות פטרו-הימכס, "רמת", בארץ רכש את מפעלי "אתא", "לודויה" וכן שטחים גדולים של קרקע באשדוד. השתבך בהשקעות ברומא, והבנק שלו התמוטט.
- **צבי רכטר**: לשעבר מנכ"ל "סולל בונה". ידעו ואיש-אמנו של רוזנבוים. היה גיבור מפא"י שנים רבות. התפרסם בהיותו חבר בית-הדין של מפא"י, שהוציא את דוד בן-גוריון מן המיפלגה. לאחר התמוטטות הבנק של רוזנבוים התגלה, כי היה מעורב בעיסקי פיננסים לא-ברורים של "סולל בונה" יחד עם רוזנבוים, ולאחר חקירתו של מבקר-ההסתדרות חושעה מתפקידו. עתה חוקרת המיטטרה את הפרשה, והפרקליטות בוחנת את החומר על-מנת להחליט אם להגיש כתב-אישום נגדו.
- **ויליאם האנקל**: היה מנכ"ל "הבנק המחזוי של הסן", רצה להידמות לוואלטר האסלבאך, מנכ"ל "בנק האיגודים המקצועיים", ותורם גדול לישראל. נכנס לשותפות בבנק של טיבור, והיה אמור להשפיע על המיפלגה הסוציאלי-דמוקרטית האיטלקית כי תאשר רישיון-בנייה לעיסקת רומא. יש משועות כי קיבל שוחד גדול תמורת המעשים שעשה.

נגול זקורי-נצות. האורחים, כך נאמר לו, הם ראשי הסנאט של רומא, וכולם באו למסיבה כדי להביע בכך את תמיכתם בי תוכנית של מרינה ריאלה, שהוא עומד לרכוש ולפתח. איש מהם אינו יודע, כך סיפר מנטאלו לטיבור, כמה עשרות מיל-יוני דולרים יעשה טיבור בעיסקה זו תמ-רת 6 מיליון הדולר העלובים, או 10 מיליון לכל היותר, שאותם ישלם. האור-חים סבורים, אמר, כי התוכנית תאדיר את יוקרתם ברומא, תעניק מגורים לבני רומא העניים.

האורחים עצמם באו, מאחר שנאמר ל-הם שהנה בא הפילאנטרופ הגדול מיש-ראל ושווייץ, ששם לו למטרה לפתח פארק ציבורי ענק על אדמות המלוכה באיטליה, כדי לספק לבני רומא אוויר צח וירק.

מבאזל לרומא

בתיקווה

ל כן כאשר חתמו מנטאלו וטיבור על החוזה, מחאו הכל כף. טיבור היה משוכנע כי ריווחי המיליונים מונחים בי-כיסו. עובדה: כל הסנטורים באו, ומתאו כף בהתלהבות. אולם תוך זמן קצר ביתר התברר לטיבור כי הוא, החכם-מכל-אדם, נפל בפח בצורה מוחלטת: עד היום השי-קיע ברומא 60 מיליון דולר, סיבך את סולל בונה בהרפתקה, שגרמה להפלת